



ALS HET GRAF GAAPT

Toneelstuk in één bedrijf

door

Eve Sluis - De Bruin.

**TOONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl**

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **ALS HET GRAF GAAPT** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **EVE SLUIS - DE BRUIN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **3** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

LEX GRAPENDAAL.

MEVROUW GRAPENDAAL.

GWEN BLANKERS.

Ik hoop dat ik geen pijn krijg.
Ik hoop dat ik niet dement zal worden.
Ik hoop te kunnen blijven praten,
dat ik mobiel zal blijven,
niet uitgestoten zal worden
en dat ik de moed zal hebben om waardig te sterven.

Voor ROEL,
in memoriam.

(het stuk speelt zich af in twee verschillende huizen. Rechts, de kamer van Lex, met bed, nachtkastje, wat stoelen, klein tafeltje, met daarop een telefoon met antwoordapparaat. Links, ergens in de ruimte, staat een stoel, een tafeltje met daarop een telefoon en een adresboekje, dat alles is niet te zien, omdat de spot gericht is op de kamer van Lex. Lex zit in zijn rolstoel, die wordt opgereden door Gwen. Zijn bewegingen zijn ongecontroleerd, hij heeft een nare hoest, is mager en ziet er ziekelijk uit. Gwen zet de rolstoel op de rem en gaat voor hem staan met een fotocamera)

GWEN: Ja Lex, heel goed!

LEX: Wat?

GWEN: Zoals je net je handen hield.

LEX: Zo?

GWEN: Ja, blijf zitten zo! *(zij maakt foto)*

LEX: Wat wil je nou met zo'n foto. Boven je bed hangen, als ik er niet meer ben?

GWEN *(lachend)*: Nee, ik laat er een poster van maken voor je moeder.

LEX: Ja, moet je vooral doen, ik hoor haar al roepen: *(theatraal)* Mijn vlees en bloed, mijn enig kind, mijn jochie, maar ze heeft me wel als een baksteen laten vallen, zodra ze wist van mijn homoseksualiteit. Vier jaar, taal noch teken.

GWEN: Ach, ieder mens kan toch van mening veranderen, wie weet staat ze opeens voor je neus.

LEX: En jij gelooft dat!

GWEN: Dat zou je eigenlijk best willen, hè?

LEX: Ach, 'k weet niet. *(hoest)* Ja en nee, ik zou haar wel weer eens willen zien, maar aan de andere kant kan ik niet vergeten, dat ze nooit meer naar me heeft omgekeken.

GWEN: Nou, wen maar aan het idee, dat je haar weer zult zien, want ze komt één dezer dagen.

LEX: Hoe weet jij dat nou?

GWEN: Omdat ik haar gebeld heb.

LEX: Jij? Waarom? Wat heb je dan gezegd?

GWEN: Nou, gewoon dat je ziek bent en dat je het misschien wel prettig zult vinden, als ze je op komt zoeken.

LEX: Hè, verdomme, Gwen, had je dat niet eerst met mij kunnen bespreken?

GWEN: Jij steekt je kop in 't zand, maar je zou eigenlijk best willen dat het weer goed komt, geef 't maar toe.

LEX: Ach, ik weet 't niet. *(hoest)* Wat zei ze?

GWEN: Nou, dat ze je vandaag of morgen komt opzoeken. Ze weet nog niet precies wanneer. Weet ze eigenlijk dat je aids hebt?

LEX: Geen idee, of jij moet het haar verteld hebben.

GWEN: Nee, daar stop ik m'n hand voor in het vuur, ik heb alleen gezegd dat je ziek bent.

LEX (*zucht*): Nou ja, dan moet 't maar, al zit ik er niet op te wachten!

GWEN: Echt niet?

LEX: Ik weet 't niet. (*Gwen steekt sigaret op, geeft die aan Lex, die hem met verstijfde vingers aanneemt*) Jezus,... alles wat ongebruikelijk is wordt toch uit de maatschappij gebannen, ziekte, dood, krankzinnigheid, aids. Voor alles is een instelling, gekken worden opgeborgen, zieken worden opgenomen, doden worden begraven en mensen met aids worden in een verdomhoekje geplaatst, gemeden, veracht en bespot.

GWEN: Nou, spotten met aids, dat ben ik niet met je eens.

LEX (*lacht wrang*): Mijn vader was er anders enig in. Toen hij nog niet wist van mijn homo zijn, vertelde hij moppen als; Weet je hoe ze vier zieke nichten in een autobusje noemen? ...The Aidsteam! En hij lachte zelf het hardst, hij lachte zijn kop eraf. Gruwelijk! Altijd spotte hij met homofielen, niet wetend dat zijn eigen zoon.. (*hoest*) en toen ik eindelijk de moed had om het te vertellen, had ik als zoon afgedaan. Ik begrijp het niet, ik had een fijne, onbezorgde jeugd. Ze zijn goed voor me geweest. Ik hield van ze. Verdomme, ik ben toch nog steeds dezelfde Lex?

GWEN: Weet ik toch?

LEX: Ja, jij wel en ook mijn andere vrienden, die bij toerbeurt dag en nacht bij me zijn. Dat waardeer ik, Gwen, meer dan ik zeggen kan.

GWEN: Ach, dat zou je toch ook voor één van ons gedaan hebben?

LEX: Misschien wel. (*hoest*) Weet je, het is zo verdomde moeilijk om je weerbaar op te stellen, afwijzing en discriminatie liggen altijd op de loer en dan nog die domme angst van mensen, die denken dat ze door een handdruk besmet worden met aids. Ze staan wel gelijk met een oordeel klaar, maar ze zijn te beroerd om zich behoorlijk voor te laten lichten. Mijn ouders zijn toch net zo.

GWEN: Misschien komt je vader ook wel mee. (*pakt zijn opgebrande sigaret uit z'n hand en dooft die in de asbak*)

LEX: Laat me niet lachen, die schaamt zich kapot. Directeur van een bloeiend bedrijf, met een poot als zoon? Dat kan toch niet.

GWEN: Als je moeder komt, dan ga ik weg hoor!

LEX: Nee Gwen, dat is een rot streek, ik heb er niet om gevraagd. Jij moest dat zonodig regelen, dus blijf je er ook maar bij.

GWEN: Ik ken je moeder niet, misschien wil ze niet dat ik erbij blijf.

LEX: Dat maak ik wel uit.

GWEN: Je kan me toch bellen als ze weer weg is, je hoeft alleen de geheugen knop maar in te drukken en ik ben zo weer bij je.

LEX: Ik zie er tegenop als een berg.

GWEN: Misschien komt het wel weer goed, wie weet. Iedereen heeft op z'n tijd een zetje nodig, ook je moeder. Maar even wat anders, wat wil je eten vandaag?

LEX: Een ovenschotel, met prei en gehakt, of is dat te veel werk?

GWEN: Wel nee, joh, en flensjes met ijs toe?

LEX: Ja, lekker! *(er wordt gebeld)* O god, daar is ze zeker al. Hoe zie ik eruit? Wat moet ik zeggen?

GWEN: Ach, dat gaat vanzelf, joh! *(doet open. Moeder komt wat aarzelend de kamer binnen, met een schoudertas en een netje sinaasappels. Ze geeft Gwen een hand)*

MOEDER: Ik ben mevrouw Grapendaal, moeder van Lex.

GWEN: Gwen Blankers, vriendin van Lex, ik heb u gebeld.

MOEDER *(loopt door, ziet haar zoon in zijn rolstoel, even blijft ze staan en zegt dan)*: Dag Lex.

LEX *(weifelend)*: Dag moeder.

GWEN: Wilt u een kopje thee?

MOEDER: Nee dank u, ik kom niet voor thee, ik kom voor mijn zoon. *(Gwen blijft staan waar ze staat. De twee vrouwen kijken elkaar een moment zwijgend aan)*

MOEDER *(loopt op Lex toe)*: Ik kom even kijken hoe.... *(tot Gwen)* u kunt wel gaan, hoor!

LEX: Nee moeder, Gwen..... *(Moeder laat hem niet uitspreken en zegt tot Gwen)*

MOEDER: Wilt u ons even alleen laten.

LEX *(knikt naar Gwen)*: Ik bel je wel.

GWEN *(steekt haar hand uit, die moeder negeert)*: Dag mevrouw. *(moeder knikt. Gwen af)*

MOEDER: Nou, dat is ook geen licht, zeg; wie is dat eigenlijk? Zo te zien erg gewoontjes hè?

LEX: Ja, zo gewoontjes dat ze als een moeder voor me zorgt.

MOEDER *(negeert zijn antwoord)*: Je ziet er slecht uit, Lex, ik zal wat sinaasappels voor je persen, waar is de keuken?

LEX: Niet nodig, moeder, ik heb geen griepje, dat je met vitaminen te lijf kunt gaan.

MOEDER: Oh! *(ze legt de sinaasappels neer en loopt wat rond)* Je woont hier leuk.

LEX: Ja, dat vind ik zelf ook, ik woon hier al vier jaar. *(moeder zucht en kijkt zwijgend om zich heen)* Weet vader eigenlijk dat je hier bent?

MOEDER: Hè? Nee,.... dat vertel ik hem later wel. Kan ik even gaan zitten, Lex?

LEX: O, ja natuurlijk, sorry!

MOEDER (*gaat zitten*): Ik val meteen maar met de deur in huis, die eeh.., Gwen vertelde dat je ziek bent, wat heb je precies?

LEX: Geen gewone ziekte, moeder.

MOEDER: Hoezo, geen gewone ziekte.... Je gaat me toch niet vertellen,.... Ik bedoel...je hebt toch geen..... Zeg asjeblieft dat het niet waar is. Ik.....

LEX (*na korte stilte*): Ja moeder,ik heb aids.

MOEDER: Grote god,aids! Dat is toch wel de zwaarste straf die een moeder kan overkomen.

LEX: Ik heb aids, niet jij!

MOEDER: De wereld, jouw wereld is stapelgek!

LEX: Niet schreeuwen, dan zeg je alleen maar gekke dingen.

MOEDER: Als ik wil schreeuwen, dan schreeuw... (*zacht*) okee, ik zal niet schreeuwen,...okee. (*kijkt Lex aan, neemt een reep uit haar tas, die zij hem aanreikt*) Je was toch altijd zo gek op chocola? Wil je een stukje?

LEX (*Lex schudt nee. Even wil ze haar hand op de zijne leggen, maar trekt die snel weer terug*): Je durft me niet aan te raken, hè?

MOEDER: O, jawel, jawel hoor, maar het is zo lang geleden. Daar ben ik gewoon nog even niet aan toe.

LEX: Je zult er echt niets van krijgen. Ik zou graag willen dat je me aanraakt,heel even maar. (*moeder kijkt zwijgend voor zich uit. Lex kijkt haar lang aan*) Hou je van me, moeder?


MOEDER: Natuurlijk hou ik van je!

LEX: Waarom heb je vorig jaar dan niet gereageerd op het overlijden van Nick, ik had je een rouwkaart gestuurd.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407



“Samenspelen” is ons motto